

ପ୍ରିଥ୍ବୀ ନାଥ ରାମ

ବନାମ

ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଅଗଷ୍ଟ 24, 2004

[ଅରିଜିଟ୍ ପଶାୟତ ଏବଂ ଡି.ଏମ୍. ଧର୍ମାଧିକାରୀ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ତୟ]

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବମାନନା ଅଧିନିୟମ, 1971 :

ଧାରା 11 ଏବଂ 15 - ଅବମାନନା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା - ପରିସର - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ ନ କରିବା - ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ପାଢ଼ିତ ପକ୍ଷର ଆବେଦନ ଦାଖଲ - ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଦେଶର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ଅବମାନନା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବା - ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବମାନନା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି ସେହି ଆଦେଶକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯାହାର ଅନୁପାଳନ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି - ଏହା ଆଦେଶର ସଠିକତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ପରୀକ୍ଷା କରିପାରିବ ନାହିଁ - ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950 - ଅନୁକ୍ଳେଦ 215 - କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନରେ, ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତି ଉଚ୍ଚ ଆଦେଶର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେଥିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଅବମାନନା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁର ଦେଇ ଏବଂ ମାମଲାଟିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : 1.1. ଅବମାନନା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହାର ତୃତୀୟତା ପାଇଥିବା ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଳନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ଖୁଲାସା ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ପକ୍ଷର ଆତରଣ ଅବାଧ କି ନୁହେଁ । ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନଥିବା ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ନିଆଯାଇଥିବା ମତଠାରୁ ଭିନ୍ନ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶର ଅତିକ୍ରମଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ଯାହାର ଅନୁପାଳନ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି । ସେ ଆଦେଶର ସଠିକତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ପରୀକ୍ଷା କରିପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅପସାରଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନର ପରିଚାଳନା କରିବା ସମୟରେ ସେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ । ତାହା ମଧ୍ୟ ଅନୁଚିତ ଏବଂ ଅସମର୍ଥନୀୟ ହେବ ।

କେ.ଜି. ଦେରାସାରି ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ. ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [2001] 10 SCC 496 ଏବଂ ମହମ୍ମଦ ଇକବାଲ୍ ଖଣ୍ଡାୟ ବନାମ ଅବଦୁଲ୍ ମାଜିଦ୍ ରାଥର, AIR (1994) SC 2252, ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

ପ୍ରିଥ୍ବୀ ନାଥ ରାମ ବନାମ ରାଜ୍ୟ

ଟି.ଆର୍. ଧନଞ୍ଜୟ ବନାମ ଜେ. ବାସୁଦେବନ, [1995] 5 SCC 619, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ନିଆଜ୍ ମହମ୍ମଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1994] 6 SCC 352, ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ।

1.2. ଯଦି କୌଣସି ସମ୍ପୃକ୍ତ ପକ୍ଷ ଏହି ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟତୀତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହା ତାଙ୍କ ମତରେ ଭୁଲ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ, କିମ୍ବା ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବ୍ୟବହାରିକ କିମ୍ବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ତେବେ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଯିବା ଉଚିତ ଯିଏ ଏହି ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରୀତାକୁ ଆହ୍ଵାନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସେହି ସମୟରେ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ, ଯଦିଓ ଶେଷରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ବାତିଲ ହୋଇଯାଏ କିମ୍ବା ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ପ୍ରତିକାର ଦିଆଯାଇନଥାଏ, ତାହାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶର ଅବମାନନା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ଭାବରେ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଦେଝାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେଝାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 5024/2000 ।

ଏମ.ଜେ.ସି. ସଂଖ୍ୟା 262/1999 ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 7.3.2000 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

ଆଇ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 10-11/2004

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଡରଫ୍ଟରୁ ରାଜୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ, ଜାଜକି ଅହମ୍ମଦ ଖାନ ଏବଂ ଇରଶାଦ ଅହମ୍ମଦ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବି.ବି. ସିଂହ ।

ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଅନିଲ କୁମାର ଝା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରମଣ ସିଂହ ।

ବି.ପି.ଏସ୍.ସି. ପାଇଁ ଅନୁରାଗ ଶର୍ମା ଏବଂ ନବୀନ ପ୍ରକାଶ ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଅରିଜିଟ୍ ପଣ୍ଡାୟତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅପିଲକାରୀ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, 1950 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ସମ୍ବିଧାନ') ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 215 ସହିତ ପଠିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅବମାନନା ଅଧିନିୟମ, 1971 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 11 ଏବଂ 15 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନର ମୂଳଦୁଆ ତା 30.3.1999 ରିଖରେ ସି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜେ.ସି. 1120/1998 ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଦ୍ଵାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇନଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ।

ଉକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଦ୍ଵାନ ଏକକ ବିଚାରପତି, ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବାବେଳେ, ଅବମାନନା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2004] SUPP. 3 S.C.R.

ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଆକ୍ସେପିଟ ରାୟ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି । ଯଦିଓ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ବିଚାରର ପରିସର ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ସୀମିତ ଥିଲା, ଯେ ଆଦେଶର ଅନୁପାଳନ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ତଥାପି ଆଦେଶର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ତା 30.3.1999 ରିଖର ଆଦେଶରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଭଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ । ଏକ ଗଭୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ ପରେ ସେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ପାରିନଥାନ୍ତା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଅବମାନନା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନାହିଁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି ଅବମାନନା ଆବେଦନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ ଆଇନର ସଠିକ୍ ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ନାହାଁନ୍ତି । ସଂକ୍ଷେପରେ, ସେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନକରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ବୈଧ କି ନୁହେଁ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଏହା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନଥିଲା । ତାହା ବିଚାରର ପରିସର ବାହାରେ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏପରି କୌଣସି ସିଧାସଳଖ ପଦ୍ଧତି ନାହିଁ ଯାହାକୁ ଏପରି ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଯଦି ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥାଏ, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଆଦେଶଟି ଆଇନଗତ କି ନୁହେଁ ତାହା ବିଚାର କରିବାକୁ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରୁଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ଅବମାନନା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ଯେ ତୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ । ଆପଣ କରାଯାଇନଥିବା ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ନିଆଯାଇଥିବା ମତଠାରୁ ଭିନ୍ନ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିବା କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବନାହିଁ । *କେ.ଜି. ଦେରାସରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [2001] 10 SCC 496 ରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ମତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବମାନନା ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ପକ୍ଷର ଅବାଧ ଆଚରଣର ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଯିଏ ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ଖଲାପ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି । ଯଦି ଆଦେଶରେ କୌଣସି ଅସ୍ପଷ୍ଟତା କିମ୍ବା ଅନିଶ୍ଚିତତା ନଥାଏ, ତେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯଦି ତାଙ୍କ ମତରେ ଏହା ଆଇନଗତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଏଭଳି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଦ୍ଧାପନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅବମାନନା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୂଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଏପରି କ୍ଷମତା ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ରାୟ କିମ୍ବା ଆଦେଶରେ ପାରିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ବିହାର ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ *ନିୟାଜ ମହମ୍ମଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1994] 6 SCC 352 ମାମଲାରେ ତିନି ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଦୃଢ଼ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ, ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏହାର କୌଣସି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନାହିଁ । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା । ଯଦି ଏହା ରାଜ୍ୟର ଆଭିମୁଖ୍ୟ

ପ୍ରିଥ୍ବି ନାଥ ରାମ ବନାମ ରାଜ୍ୟ

ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରାୟର ସଠିକତା ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିବା ଅତି କମ୍ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପରୀତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଗୋଟିଏ ହେଲା, ବିଶେଷ କିଛି କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନଥିଲା, ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ହେଲା, ଯାହା କରିବାର ଥିଲା, ତାହା କରାଯାଇଛି । ଯଦି ଯାହା କରିବାର ଥିଲା ତାହା କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭାବରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଅସମ୍ଭବ କିମ୍ବା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନଥିବୁ କରନାହିଁ ।

ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ, ଟି.ଆର୍. ଧନଞ୍ଜୟ ବନାମ ଜେ. ବାସୁଦେବନ, [1995] 5 SCC 619 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ମତାମତ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ଦାବିର ବିଚାର କରାଯାଇ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇସାରିଛି, ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିବା ଏବଂ ଫଳାଫଳ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମରେ ତର୍କମା କରି, ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଆଇନଗତ ଅଯୋଗ୍ୟତାକୁ ବୈଧ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ଛିନ୍ନ କରିବାକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

ମହମ୍ମଦ ଜକବାଲ ଖଣ୍ଡାୟ ବନାମ ଅବଦୁଲ ମାଜିଦ ରାଥର, AIR (1994) SC 2252 ମାମଲାରେ, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି କୌଣସି ପକ୍ଷ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଅପିଲୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର ଅସୁବିଧା ବିଷୟରେ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଯଦି କୌଣସି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷ ଏହି ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯାହା ତାଙ୍କ ମତରେ ଭୁଲ କିମ୍ବା ନିୟମ ବିରୁଦ୍ଧରେ କିମ୍ବା ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ବ୍ୟବହାରିକ କିମ୍ବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ତେବେ ସେ ସର୍ବଦା ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଯିବା ଉଚିତ ଯିଏ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆଦେଶର ସଠିକତା କିମ୍ବା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଠିକ୍ ହେଉ କିମ୍ବା ଭୁଲ, ଆଦେଶକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ଅମାନ୍ୟ କଲେ ପକ୍ଷକୁ ଅବମାନନା ପାଇଁ ଦାୟୀ କରାଯିବ । ଅବମାନନା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶକୁ ଅତିକ୍ରମଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ଯାହାର ଅନନୁପାଳନ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, କ'ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନଥିଲା କିମ୍ବା କ'ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ତାହା ସେ କହିପାରିବେ ନାହିଁ । ସେ ଆଦେଶର ଅତିକ୍ରମଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ଆଦେଶର ସଠିକତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ପରୀକ୍ଷା କରିପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅପସାରଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ ଏହା ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନୁଚିତ ଏବଂ ଅସମର୍ଥନୀୟ ହେବ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନୂତନ ଭାବେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ପଠାଯାଇଛି । ଏହା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନୂତନ ଭାବରେ ଆବେଦନକୁ ଏହାର

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟ୍ସ୍ [2004] SUPP. 3 S.C.R.

ଉପଯୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପୁନଃବିଚାର କରିବ । ଆମେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛୁ ଯେ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆମେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିନାହିଁ ।

ଏକ ପ୍ରଦତ୍ତ ମାମଲାରେ, ଯଦିଓ ଶେଷରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ବାତିଲ ହୋଇଯାଏ କିମ୍ବା ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କୌଣସି ପକ୍ଷଙ୍କୁ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ଏହାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ କୌଣସି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶର ଅବମାନନା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଏହା ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ଗଠନ ପରେ, ବିବାଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ସହ ଜଡ଼ିତ, ଯାହା ମୂଳ ଉତ୍ତରଦାତା ବିହାର ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ବିନା ଉପରୋକ୍ତ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁର ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆର୍.ପି.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।